POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVOM

RIBARSKI VJESNIK

PLANINSKA SALMONIDSKA RIJEKA (PIVA) UZ ČLANAK PROF. J. PLANČIĆA O NAŠIM RIBOGOJILIŠTIMA.

BROJ 1 1935

U posljednji čas primilo je uredništvo obavijest, da je i Centralno ribarsko društvo u Banja Luci imenovalo naš list svojim organom.

RIBARSKI VJESNIK izlazi u 12 brojeva godišnje. Pretplata Din 30.— godišnje, a za članove društava i zadruga, koje su ga imenovale svojim glasilom iznosi pretplata Din 36.— godišnje i plaća se preko tih društava, odnosno zadruga. Pretplata se uplaćuje na čekovni račun Zagrebačkog ribarskog društva kod Poštanske štedionice broj 38838. Sva pisma kao i rukopisi šalju se na adresu urednika: Zdravko Taler, Zagreb, Erdedijeva ul. 1 — Rukopisi se ne vraćaju. Oglasi po cijeniku.

Sadržaj broja 1

RIBARSKI VJESNIK

GLASILO: ZAGREBAČKOG RIBARSKOG DRUŠTVA — SAVEZA RIBARSKIH DRUŠTAVA SAVSKE BANOVINE — ZADRUGE ZA UZGOJ I ZAŠTITU RIBA U SAVSKOJ BANOVINI — SREDIŠNJE RIBARSKE ZADRUGE KAO SAVEZA SLATKOVODNIH RIBARSKIH ZADRUGA I ORGANIZACIJA JUGOSLAVIJE U NOVOM SADU — RIJEČNOG RIBARSKOG DRUŠTVA ZA PRIMORSKU BANOVINU U MOSTARU

GODINA XIII ZAGREB, JANUAR 1935 BROJ 1

KORAK NAPRIJED

Zagrebačko ribarsko društvo u svom četrdesetgodišnjem radu služi se već trinaestu godinu svojim glasilom »Ribarskim vjesnikom« kao sredstvom za svoje društvene svrhe, a to je unapređenje ribarstva a osobito gajenje i čuvanje riba te promicanje interesa ribarskog sporta, koji postaje sve važnijom granom općeg ribarstva.

Vlastitim radom i pregnućem, kao i sporazumom sa srodnim ribarskim organizacijama, podiže Zagrebačko ribarsko društvo svoj »Ribarski vjesnik« u godini 1935 na više i jače temelje, sa željom da posluži u širim razmjerima napretku svih grana ribarstva, a naročito ribogojstva bez kojega bi s vremenom riba posve i nestalo iz većine naših voda. Od društvenog glasila namijenjenog društvenim vijestima i užem krugu čitaoca, postaje »Ribarski vjesnik« časopis za širenje znanja o domaćim ribama i našem ribarstvu i namijenjen unapređenju interesa svih ribarskih društava i organizacija, koje su ga ove godine imenovale svojim organom, a koje su navedene na čelu lista. Iz kruga od nekoliko stotina čitaoca prelazi naš časopis u krug od nekoliko hiljada članova raznih ribarskih organizacija i prijatelja ribarskog napretka. Novim vezama s brojnim saradnicima i piscima na polju ribarstva omogućeno je uredništvu, da čitaocima pruži velik izbor zanimljivog i poučnog materijala sa slikama, koje će zorno da prikažu pitanja i teme, što će se pretresati u buduće na stranicama našeg lista. List će zastupati, pored interesa Zagrebačkog ribarskog društva, koje ga izdaje, sve zajedničke i specijalne interese ribarskih organizacija u svim krajevima, iznosit će sve štetne pojave, djela ili rad, koji mogu nanijeti štetu ribarstvu, pomagat će nastojanja da se spriječi svaki neracionalan postupak na ribolovnim vodama, i da se šire i propagiraju moderna i racijonalna načela u ribarskom gospodarenju, kao i u upravljanju ribarskim poslovima. Nadalje obavještavat će javnost o svim novostima i promjenama važnim za ribarstvo i u njemu će biti mjesta za svaku korisnu ideju ili poticaj na rad.

Uredništvo

Dr. VILIM MRŠIĆ, ZAGREB

RIBLJE BOLESTI

(Nastavak).

Vidimo dakle, da topla voda premda zasićena sa kisikom, sadrži mnogo manje kisika nego hladna voda, pa nam je stoga razumljivo, zašto se ribe u toploj vodi brže uguše nego u hladnoj, i zašto mogu u toploj vodi samo onda živjeti, ako se voda dobro i neprestano mješa sa zrakom, bilo da se slijeva preko kamenja, bilo da stvara valove, bilo da umjetno pumpamo zrak kroz vodu; jer brojevi, koje smo naveli, vrijede samo onda, ako se voda dobro miješa sa zrakom ili ako sadrži mnogo biljaka, koje produciraju kisik. U protivnom nije voda zasićena sa kisikom, pa onda sadrži još manje kisika nego što ova tabela pokazuje.

Vrlo je također važno, da zapamtimo, da potreba kisika nije kod svih riba jednaka. Pastrva na primjer, koja je jedna od najosjetljivijih riba u tome pogledu, osjeća se najbolje ako voda sadrži 7 do 8 ccm kisika na jednu litru. Ako to usporedimo sa tabelom, onda vidimo, da temperature iznad 15° većinom neće biti povoljne za pastrve, jer voda, koja je toplija od 15° nemože sadržavati više nego 7 ccm kisika u litri, osim ako bi bila prezasićena sa kisikom, a to može biti samo u zapjenušenim vodopadima ili u rijekama, koje su bujno zarasle zelenim biljkama.

Kod sadržaja kisika od 2 do 3 ccm u litri pastrva već jako trpi, a kod 1.5 ccm u litri ugine.

Šaran, koji je jedna od malo osjetljivih riba, osjeća se još dobro kod 3 ccm kisika u vodi i živi pače još i onda, ako imade samo pol ccm kisika u litri. Mora dakle voda sadržavati već jako malo kisika, da šaran u njoj ugine.

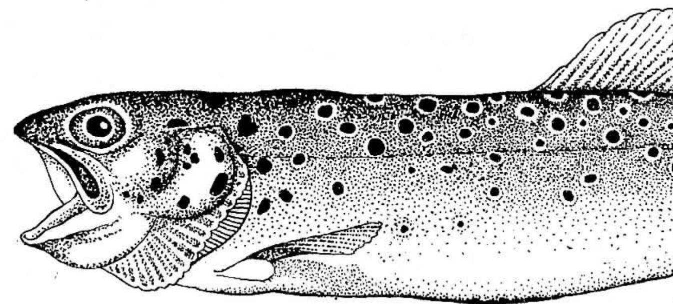
Slabo osjetljivi spram pomanjkanja kisika su također karas i linjak, nešto osjetljivije su crvenperke, bliske i druge bjelice, zatim dolaze klenovi, pijori i štuke, onda grgeć, pa mrena, koja je već dosta osjetljiva, dok su najosjetljiviji salmonidi, dakle pastrva, glavatica, lipanj, barjaktarica, losos, a osobito koregoni. Najmanje osjetljiva je jegulja. Osim toga stare su ribe uvijek manje osjetljive nego mlađe.

Krivo bi bilo kada bi mislili, da je svejedno, imade li riba na raspolaganje optimalnu količinu kisika ili minimalnu, dakle samo baš toliko, da ne mora uginuti. Oskudnost kisika kroz duže vremena škodi ribi. Riba onda oslabi, ne raste dobro i lako oboli.

Da razmotrimo sada simptome na ribama, koji se pojave kada uzmanjka kisik u vodi. Ako počne u vodi ponestajati kisika, onda je prvo što vidimo, da se ribe drže na površini vode, jer je tamo voda još razmjerno najviše bogata kisikom uslijed difuzije iz zraka. Kadkada ribe kod ovog disanja hvataju na površini vode zrak, koji nakon kratkog

vremena opet ispuste na usta (ne na škrge, kako se to može češće čitati). S time se obogati udisana voda kisikom. Disanjem na površini i hvatanjem zraka može si riba za kratko vrijeme pomoći; što više, ako je malo osjetljiva kao šaran, pomaže si time i za dulje vrijeme.

Ribe kod toga dišu brže nego obično. Ako ponestajanje kisika ide dalje i bude opasnije, onda ribe jako poblijede, postanu nemirne, plivaju hitro na površini simo i tamo, pračakaju repom, ili pače skaču iz vode. Najedanput se riba ukoči kao od grčeva, otvori široko škržne poklopce i usta i doskora ugine. Ovaj mišični grč škržnih poklopaca i usta, ostaje još dulje vremena poslije smrti tako, da je to tipični simptom za ugušene ribe (Sl. 1). Osim opisane pojave ne nalazimo na takovim ri-

Sl. 1 Ugušena pastrva

bama ništa patološkoga, tek su jako blijede. Ako kisika naglo uzmanjka, može se dogoditi, da osjetljive ribe uginu za četvrt sata, naročito ako je mnogo riba u razmjerno malom bazenu ili ribnjaku.

Uzroci pomanjkanja kisika.

Preslaba struja vode.

Uzroci pomanjkanja kisika u vodi mogu biti različiti. Ako na primjer držimo ribe u bazenu ili ribnjaku kroz koji protiče tekuća voda, pa tok vode iz bilo kojeg razloga prestane, onda se naravno ribe nakon nekog vremena moraju ugušiti, jer se kisik potroši, a novi kisik više ne pridolazi. Uzrok se u tom slučaju može lako ustanoviti, jer kad vidimo mrtve ribe, koje su prije kratkog vremena još bile zdrave, a osim toga opazimo, da voda ne protiče, onda je jasno da tu manjka kisik. Spasa imade samo onda, ako ribe nisu još sasvim mrtve. Imade li bar još malo života u njima neće većinom biti još prekasno, ako možemo odmah pustiti jaku struju vode kroz bazen. Kad nema tekuće vode, onda jednom posudom zahvatimo vodu iz bazena i izlijemo je iz veće visine natrag, pa to neprestano ponavljamo, da se dobro izmješa zrak sa vodom, dok se ribe ne počinju oporavljati i dok nije tekuća voda opet na raspolaganje. Ako se radi samo o nekoliko riba, onda možemo pokušati i umjetno disanje. Turimo ribi u usta gumenu cijev i puštamo da

kroz cijev teče voda tako, da curi kroz škrge napolje. Na taj način može se katkada spasiti pače takove ribe, koje su izgledale već sasvim ukočene. Naravno, da ovu metodu nemožemo upotrebiti, kada se radi o većim količinama riba.

Prenapučenost bazena.

Druga okolnost, kod koje se javlja pomanjkanje kisika, jest prevelika količina riba u bazenu ili ribnjaku, kroz koji protiče preslaba struja vode.

To su u glavnom razlozi pomanjkanju kisika kod umjetno držanih riba.

Gnjilenje.

U naravi je glavni faktor gnjilenje. Kako znademo, nema u vodi samo biljaka, koje stvaraju kisik, nego i drugih organizama, naročito gljiva i bakterija, koje troše kisik. Kod gnjilenja organskih tvari u vodi, gljive i bakterije se tako silno umnažaju, da može doći do toga, da oduzmu ribama sav potrebni kisik. Osobito opasno može biti, ako se mulj, u kojemu gnjile organske tvari, naglo uzburka, jer se onda oslobode plinovi, koji su nastali kod gnjilenja, pa naglo oduzmu vodi toliko kisika, da se ribe uguše. Radi toga su također opasni po ribe organski otpaci industrijskih poduzeća, ako se puštaju u riblje vode, tako na primjer otpaci tvornica šećera, alkohola, celuloze i pomije pivara, jer sadrže šećer, koji je dobra hrana za gljive i bakterije, koje se u takovoj onečišćenoj vodi silno umnože. Naravno je, da imadu i otpaci klaonica i uopće sva pomija iz kanala većih gradova isto djelovanje. Može se doduše voda, ako nema previše gnjilećih tvari, sama od sebe očistiti, ali samo onda, ako nije količina gljiva i bakterija tako velika, da potroše sav kisik, koji je potreban za život drugih nižih organizama, koji se hrane tim gljivicama i bakterijama. Proti pomankanju kisika, koje nastaje zbog tih gljiva i bakterija, može se tek u toliko pomoći, da se izbjegava onečišćavanje voda sa organskim tvarima, dakle da se zabrani tvornicama, da puštaju otpatke direktno u riblje vode, da ne pustimo pokošeni šaš predugo ležati u vodi i da izvadimo u jesen iz ribnjaka uginule biljke, alge i lišće, što je doduše u manjim količinama dobar gnoj, ali kada se previše nakupe, može postati opasno po ribe.

Zagrijavanje vode.

Dalnji razlog oskudnosti kisika osobito u ribnjacima, koji su puni riba je nagli porast temperature. Kako smo vidjeli na tabeli, sadrži voda tim manje kisika, što je temperatura veća. Ako dakle raste temperatura, može u ribnjaku kisik toliko uzmanjkati, da bude dostignuta granica za život dotičnih riba, koje onda moraju uginuti. Osobito opasan je porast temperature preko noći, kad vodene biljke ne produciraju kisik. U takvim je slučajevima dobro, da se za vrućeg vremena pojača struja vode u ribnjacima, kako se voda ne bi previše ugrijala.

Oluja.

I oluje mogu također biti uzrok, da u vodi ponestane kisika. Električne smetnje i promjene u zraku za vrijeme oluje prouzrokuju katkada, da kisik izlazi u većim količinama iz vode, zašto, to još nije sasvim protumačeno; ali radi toga može se dogoditi, da za vrijeme oluje sve ribe u ribnjaku uginu. I ovdje si možemo samo tako pomoći, da za svaki slučaj pojačamo već prije oluje struju vode, koja utiče u ribnjak.

(Nastavit će se.)

Dr. MIRO GRADIŠNIK, GOSPIĆ

LIČKI RACI

Ličke vode — Lika sa pritocima zatim Opsenica, Ričica i Otuča razlikuju se od ostalih voda u našim krajevima time, što su ostale pošteđene od invazije račije kuge, koja je početkom ovoga stoljeća poharala skoro sve ostale vode i uništila potočnog raka u njima.

Interesantno je napomenuti, da je račja kuga harala i u blizoj Gacki, gdje je rakove posvema potamanila tako, da ih danas u tome vodotoku uopće više i nema.

U tim rječicama i na Plitvičkim Jezerima žive dvije vrste rakova i to potočni rak (Edelkrebs — Astacus fluviatilis) i rak kamenjar (Steinkrebs — Astacus torrentium), koji potonji je znatno manji od potočnog raka i prebiva u izvornom području tih vodotoka, gdje se opaža interesantna pojava, da na svim vodama postoji dosta oštra granica između predjela koje obitava potočni rak i kuda se kreće rak kamenjar.

Već davno cijenili su se lički raci kao naročita poslastica, pa prije rata uzimala su izvjesna lica u zakup ličke vode i izvažala na veliko rake u Beč i Peštu. Postoje čitave familije, dapače naselja, rakara, ljudi čije je glavno zanimanje u ljetno doba lov na rake. Iza rata ličke se vode nisu dugi niz godina davale nikome u zakup, pa kroz čitavo to vrijeme vlada bezumno tamanjenje i raka i pastrva, jer se nešto uslijed nesređenih prilika, koje su nakon rata slijedile, a nešto uslijed slabog interesa koje su vlasti pokazivale, haračilo iz godine u godinu sve gore i gore.

Prije dvije godine odlučilo je Ličko ribarsko udičarsko društvo u Gospiću, da uzme Liku sa pritocima u zakup, da time probudi zamrli interes za te vode i da nešto učini da se te vode ponovno nasade pastrvskim mlađem. Poznavajući bogatstvo tih voda na racima odlučeno je

odmah, da će se to bogatstvo iskorištavati, da se namaknu potrebna sredstva za drugi dio rada, za napućivanje voda pastrvama.

Od kakvog je ekonomskog značenja rakolov za te krajeve mogu se istom sada dati tačni konkretni podatci, jer je L. R. U. D. dobrom organizacijom rada uspjelo da sav rakolov u zakupljenim vodama preuzme na se, tako da svi raci ulaze u trgovinu samo posredstvom društva.

Smatram da je dovoljno da nabacim nekoliko brojeva iz prošlogodišnjeg poslovanja, da se dobije jasna slika o toj novoj privrednoj

Rijeka Lika kod Kosinja

grani, koja za ove pasivne krajeve dobiva neosporno sve veće i veće značenje.

Prema zakonskim odredbama počima rakolov 1 juna a prestaje 30 septembra. Kroz to vrijeme nabavilo je društvo

210.974 komada raka i za to je izdano . .	Din	57.514.—
za mahovinu, u koju se raci pakuju . . .	„	3.514.—
za sanduke i ostale potrepštine kod pakov.	„	2.902.75
za radnike kod pakovanja i prevoza . . .	„	10.291.75
za željeznički podvoz	„	22.397.50
za brzojave i poštarinu	„	2.133.—
za platu i nagrade lovopaziteljima (9) . .	„	14.975.—
razni izdaci	„	10.077.50
Ukupno Dinara:		**123.805.50**

Otpremljeno je u Zagreb i Beograd 711 sanduka u ukupnoj težini od 18.370 kg.

Za te rake unišla je u društvenu blagajnu ukupna svota od Dinara 177.962.30, tako da je društvo zaključilo poslovanje sa čistom dobiti od Dinara 54.156.80, koji je iznos uložen u korist fonda za izgradnju društvenog ribogojilišta.

Zakupljeni vodotoci Like i njenih pritoka imaju ukupnu dužinu od preko 120 km.

U prijašnjim godinama narod se je isto tako intenzivno bavio rakolovom, no uslijed raznih momenata nije od toga imao veće koristi. Rakolov je bio zabranjen, pa se morao kriomice da vrši, a od naroda su rakove uzimali razni prekupci, koji su seljacima plaćali upravo nevjerovatno niske cijene, i t. d.

U prošloj sezoni ušlo je u narod što za rakove što za sav rad koji je direktno ili indirektno time vezan, svega Dinara 86.294.75, što u današnje doba opće neimaštine predstavlja osjetljivu olakšicu u gazdinstvu našeg seljaka.

U uvodu sam naglasio, da je račja kuga opustošila naše vode i kao klasičan primjer naveo sam Gacku koja je nekada obilovala racima, a danas ih tamo uopće više i nema. Smatram da bi potrebno bilo, da se napučivanju naših voda potočnim racima posveti sva potrebna pažnja, i time osigura narodu jedno novo stalno vrelo prihoda. Jer potočni rak je bio uvijek i ostaće rado tražena poslastica, koja se uvijek dobro plaća.

Valja istaći, da su lički raci vrlo krupni, a neki primjerci su upravo kapitalni tako da se često love komadi od 250 grama težine. Od 210.974 raka koji su u g. 1934 prošli kroz poslovanje društva bilo je oko 5% najkrupnijih kapitalnih komada.

Prof. JOSIP PLANČIĆ, ZAGREB

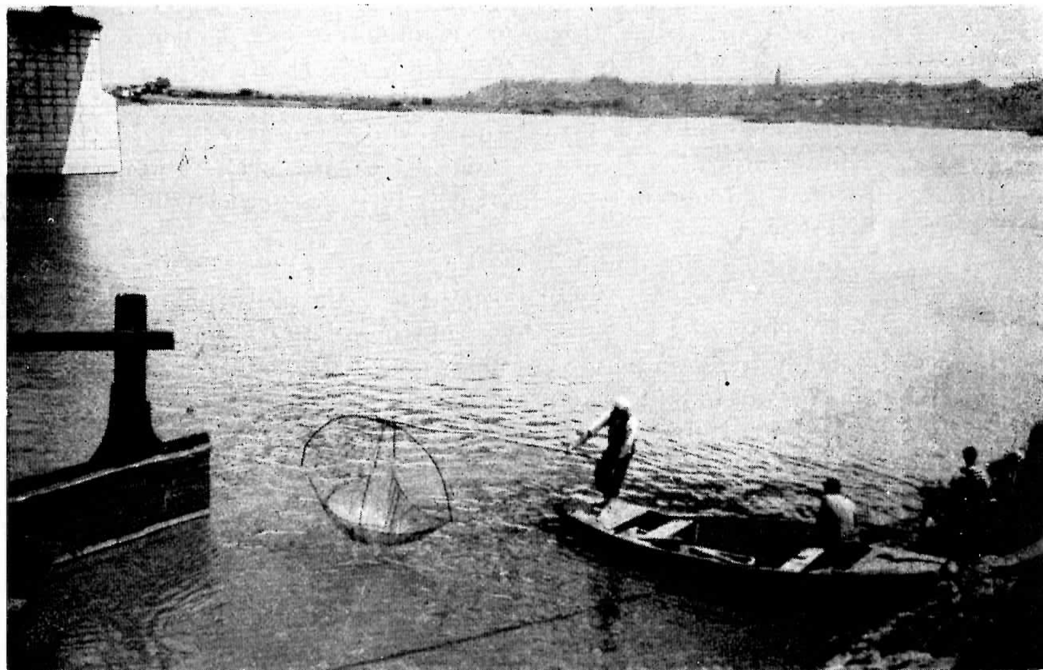
NAŠA RIBOGOJILIŠTA I NJIHOVA ZADAĆA

Ribarstvo, iako je najstarija gospodarska grana, kojom se čovjek još u davna vremena počeo baviti, danas je još nažalost najviše zaostalo u svome razvoju prema ostalim granama narodne privrede, osobito nauke o uzgoju životinja iz roda sisavaca, koje nazivamo u užem smislu živinogojstvom. Ribarstvo je u mnogih civilizovanih naroda ostalo još na vrlo niskom stupnju napretka, osim jedino što su modernom tehničkom produkcijom usavršene sprave za ribolov. Danas još vidimo na žalost i u našim krajevima kako se ne samo neracijonalno tjera ribolov u otvorenim vodama već se upravo barbarski uništava ribu na mrijestu i raznim sredstvima štetnim po ribarstvo.

Uzroka tome imade više a najglavniji su neupućenost s jedne, a premalo posvećivanje pažnje ribarstvu s druge strane. To proizlazi iz

posvemašnjeg nepoznavanja ribogojstvene nauke, koja je mlada i u razvoju. Tek poznavanjem tekovina te nauke, koja nas upućuje u poznavanje života riba možemo shvatiti štetu, koja se nanaša ribarstvu i zašto ono tako jako nazaduje.

Ribogojstvo je praktična grana hidrobiologije, nauke o proučavanju života u vodi, koja se tek u novije doba počela da jako razvija. Proučavanje vodenih životinja bilo je otešćano s razloga što živu u drugom ambijentu, vodi, pa su bile čovjeku mnogo teže pristupačne nego životinje na suhom. Tek u novije doba napretkom hidrobiološke nauke

Nizinska ciprinidska rijeka (Sava)

skinuto je velo, koje je sakrivalo tajnovitost života u vodi i danas poznajemo već u tančine način života neizmjernog broja životinja što živu u vodi, a specijalno riba, koje čovjeka i sa ekonomske strane najviše zanimaju. Samo točnim poznavanjem života riba kao i osebina voda mogla je da se razvija ribogojstvena nauka, koja je omogućila praktično iskorišćavanje vode za uzgoj riba u posebnim vještačkim napravama za uzgoj riba, koje zovemo ribnjacima.

Na pitanje šta razumijevamo pod imenom ribnjak, možemo odgovoriti da je to nakupina vode u kojoj gojimo ribu. Nu nije svaka nakupina vode podesna za racijonalan uzgoj riba po pravilima ribogojstvene nauke, jer prirodnu nakupinu vode, osobito ako je ona velika ili u savezu makar i povremeno sa drugom otvorenom vodom, ne možemo imati

u svojoj vlasti, a prema tome ni onu ribu, koja se u njoj nalazi. Ona može da otiđe, a što je najglavnije mi ju ne možemo svu, kad to želimo, da izlovimo. To je jedino moguće u takvoj zatvorenoj vodi, koju možemo po volji ispustiti tako, da nam riba ostane te ju živu pokupimo a vodu opet po volji napustimo.

Pod ribnjakom razumijevamo dakle tehnički tako udešenu nakupinu vode za uzgoj riba, koju možemo posebnim napravama ispustiti i svu ribu pohvatati, a opet drugim napravama vodom napuniti i to tako da s vodom ne dolazi nikakova druga riba u ribnjak. U tom ribnjaku možemo nasaditi koju hoćemo vrst ribe i koliko hoćemo. Tu ribu možemo uzgajati po svim pravilima ribogojstvene nauke i to hranjenjem, gnojenjem vode i drugim sredstvima, kojima ćemo postići što jači razvoj prirodne hrane a potom i veći prirast nasađene ribe. U ribnjaku ne-

Salmonidska brdska rijeka (Una)

mamo bojazni da će nam riba umaći i da ju nećemo poloviti kao što je u prirodnim vodama već imamo vodu a po njoj i ribu koja se u njoj nalazi posve u svojoj vlasti. U ribnjacima možemo ribu ne samo toviti nego i uzgajati od jajeta do odrasle ribe za rasplod i za jelo. Skup ribnjaka u kojima tako uzgajamo ribe zovemo ribogojilištem.

Svako ribogojilište nije podesno za uzgoj koje bilo vrsti ribe, a to s razloga, što pojedine vrsti riba ne mogu da žive i uspijevaju u svakoj vodi već samo u nekim vodama. Poznato je da se vode razlikuju po svojim osebinama. Tako su vode u brdskim krajevima brza toka, hladne, bistre, dočim su one u nizinama mirne i tople. Te se vode razlikuju i po svojim fizikalnim svojstvima (temperatura, onečišćenje, sastav dna, brzina toka), kemijskim (sadržaj na kisiku i na raznim drugim plinovima te otopljenim mineralnim sastojinama), zatim biološkim osebinama (vrsti životinja i bilina, koje u njoj uspijevaju). Prema svima tima osebinama

koje daju karakter jednoj vodi možemo u glavnom da lučimo hladne čiste brdske vode od toplih mirnih nizinskih voda.

U svakoj od tih voda naći ćemo i zasebne vrste riba, koje su karakteristične za dotičnu vrst vode. Badava ćemo tražiti lijepu našu pastrvu u toplim nizinskim vodama jer ona može da živi samo u hladnim, bistrim brdskim potocima pa te vode zovemo pastrvskim ili salmonidskim vodama, jer u njima živu osim pastrve i drugi zastupnici familije salmonida.

U nizinskim vodama živu opet druge vrsti riba, koje su prilagođene na mirne, tople vode i u njima najbolje uspijevaju. Broj vrsti riba, koje nalazimo u ovim vodama, daleko je veći nego onih, koje živu u pastrvskim vodama, a kao najkarakterističnijeg zastupnika riba u tim toplim vodama smatramo šarana (Cyprinus carpio) pa po njegovom latinskom imenu nazivamo te vode ciprinidskim.

Kako se eto otvorene vode razlikuju po svojem karakteru i ribama, koje u njima živu tako isto možemo lučiti i ribogojilišta u pastrvska za uzgoj pastrva i drugih salmonida i ciprinidska za uzgoj šarana. Ova se nalaze samo u nizinama uz toplije vode, dok su pastrvska moguća samo uz hladne bistre vode.

U našoj državi imamo obje vrsti ribogojilišta a nalaze se ciprinidska u nizinama na sjeveru naše države, dok ćemo pastrvska naći u brdskim predjelima po čitavoj državi ali još u malom broju i opsegu. U daljnjem ćemo nastojati da se upoznamo sa svima tima našim ribogojilištima, njihovim radom te zadaćom kojoj su namijenjeni.

(Nastavit će se.)

ZDRAVKO TALER, ZAGREB

DVA VIRA — ČETIRI MLADICE

(Nastavak).

Nismo gubili ni časa, već smo se brzo spustili niz strme obronke prema Drini. Nešto strmina, a nešto naša žurba i očekivanje susreta sa bistrom Drinom dali su nam veću brzinu. Na jednoj kosi mi smo se zaustavili. Pokazao sam potpukovniku vir pod Lađarevom Stijenom i onaj nešto više, znameniti Kolovrat. Ponudio sam mu kao starijem da bira na koji će vir. Bilo mu je svejedno pa kako se našao na desnoj strani pošao je desno uz vodu na Kolovrat a ja lijevo prema Lađarevoj Stijeni. Imao sam divnog svježeg klena oko 18 cm dugog sa dvije trokuke. Upravo boljeg ribića nisam ni mogao da poželim. Klenovi od 17 do 20 cm su mi najmiliji.

Sašao sam do ruba vode i zabacio nekoliko puta preko šljunkovitog žanja, gdje je voda bila 1—2 m duboka i struja tekla podjednako cijelom širinom. Ništa! Dalje niz vodu vidjelo se kako odjednom prestaje šljunak kao odsječen i pred stijenom nastaje dubina a dna se nikako i ne vidi. Stao sam čvrsto na neku stijenu i zabacio u struju iznad šljunka pa sam pustio da se ribić ploveći niz struju nađe nad dubinom, a onda sam ga, oštro namatajući konac, vukao koso preko Drine. Podigao sam prut da dignem i ribića iz vode i ponovno zamahnem kad se iz dubine stvori na površini bakrenasto tijelo goleme mladice, koja je dojurila za mojim ribićem. Toliko je bila sigurna da će ga doseći, da je već otvorila ralje, a kako se digla do površine, gornja zubata čeljust, glava i oči te leđa pokazaše se nad vodom. Ribić joj je nestao iz vida, jer sam ga privukao među obalsko kamenje još prije nego sam ugledao mladicu kako juri za njim. Za tren oka se pokazala, dva ili tri metra pojurila ustalasanom površinom bistre rijeke, okrenula se i još brže nestala u dubini.

Srce mi je zatreptalo. Nisam ni rukom ni okom maknuo, ali sam znao, ako me je opazila, mogu onda do sutra da bacam ribića i da je mamim, jer će se još više povući u dubinu. No ako me nije opazila pa sada negdje čeka opet na plijen, onda...

Čim je nestala u dubini bacim ribića oko 10 metara preko Drine i kada je klen dosegao s pijeska onu dubljinu osjetim snažan udarac. Podignem prut pa čvrsto zategnem iskušani čvrsti svileni konac. Mora da ju je u taj čas iznenadila bol ili snaga moga pruta, koji ju je tako reći za trenutak prikovao na mjestu, jer je potegla kao divlja. A divlja je i bila, jer nema sumnje, da ovakva vodena zvjerka, koja se izlegla i izrasla u divljoj i hladnoj Drini, ima u sebi onu cijelu nenačetu praiskonsku divljinu zvijeri, koja se hrani živim mesom.

Uletila je u najjaču struju tegleći neopisivom snagom, ali tako brzo gotovo nenadano, da me je prevarila i uslijed nezgodne kretnje konac, koji se je odmatao sa kola, otskoči i omota se oko osovine i dabome, zapne čvrsto kao kočnica. Moje kolo načinio je celjski mehaničar Aman, a kako sam ono na cesti bio u taktu one Aman-Jahorine, palo mi je sada srce kao svrh planine, jer nema toga svilenog ribarskog konca, koji će izdržati ovu glavatu tešku neman pa još u najvećoj struji. Na moju sreću, struja je udarala sve bliže obali i ja sam trčeći obalom niz vodu dobio par sekunda u vremenu pa sam odvrnuo osovinu, skinuo konac i opet pritegao kolo. Baš ga je spretno izradio onaj celjski Aman. Sada sam se opet umirio, jer sam nekako osjećao da mladica čvrsto visi na trokukama, a kako sam imao na kolu preko 100 m konca mogao sam parirati sve njeno bježanje i otimanje. Zvao sam potpukovnika koji je od šuma Drine jedva čuo dozivanje i potrčao preko kamenja. Izdaleka je vidio da se moj prut savija, a ja se ustobočio nogama o jednu stijenu i zurim sve u vodu gdje se katkada u dubini nazire mladica. Trčeći prema meni pade potpukovnik i gadno se udario, ali sve je zaboravio i dojurio baš u času kada se na talasima rječne matice pojavio širok rep pa leđa i glava, da opet zaroni pa iz-

roni, pa pojuri i tako sve malo po malo dok se nije umorila, dok je nisam oprezno i lagano privukao obali, a onda je na čvrstoj čeličnoj prihvatnici izletila na obalu. Zahvalio sam potpukovniku što mi je pomogao da je izvadim iz vode i požalio sam da nije bilo pri ruci fotokamere, jer bi ovako svježe ulovljena mladica dala divnu sliku. Pažljivo smo je razgledali, izmjerili i pretresli po običaju još jednom cijeli tok lova. Izmjerio sam je: od vrha donje gubice do kraj repa mjerila je 117 cm, a kada sam je u Ustiprači vagao imala je tačno 16 kg. Bila je ženka. Palo mi je u oči da na škržnim poklopcima nema nijednog od onih parazita, kojih svaka mladica ima. I tako sam iz toga vira izvadio drugu krupnu mladicu. Ona prva pred tri godine, od 11.2 kg bila je na kraj vira na preljevu, a ova veća u vrh vira, na početku njegovom. Dakako slučaj, ali za ribara zanimljiv i rječit, jer govori o tome gdje se ovakve mladice zadržavaju na čeki u lovu za plijenom. Raspoloženje nas obojice, bilo je, poslije ovakog lova, vrlo dobro, a ja sam ponovno zahvaljivao potpukovniku K. da mi je pomogao izvaditi mladicu tim više, jer sam s njim već jednom bio u lovu na rijeci Fojnici i ulovio, tamo gdje nismo očekivali ni 3 kg tešku ribu, vrlo lijepu mladicu od 10.4 kg (vidi »Športski ribar«, Sarajevo, God. II, str. 18—19). Bez njegove pomoći ne bi je tada nikako izvadio.

Strpao sam mladicu u torbu (ruksak) pa na leđa i dok me je svojom težinom grijala sve do znoja, ja sam plovio po najprijatnijim sjećanjima na onu prvu iz ovoga vira, prije tri godine, a još više sam se sladio svima pojedinostima borbe sa ovom drugom, većom i težom, na koju sam »čekao« tri godine. Nijedan majstor prirodnih filmova ne bi mogao uhvatiti aparatom ono što sam toga dana vidio sa svoja dva oka i mnogi će mi ribar vjerovati i lako razumjeti da kroz ta naša dva prozorčića može u ljudsko srce da uđe dosta zadovoljstva i sreće, koju srce prima kao preveliku platu za revno obilaženje drinskih virova i bukova.

(Nastavit će se).

Društvene vijesti Z. R. D.

POZIV NA 41. RED. GLAVNU GOD. SKUPŠTINU. Pozivaju se članovi ZRD da dne 21. februara 1935 god. izvole prisustvovati 41-oj glavnoj godišnjoj skupštini, koja se održaje u 8 sati na večer u Novinarskom Domu (Bijela dvorana), ulaz kroz kavanu Wilsonov trg br. 4. U smislu čl. 14 pravila poziv je objavljen u zagrebačkim dnevnim listovima. Ako na skupštini u zakazano vrijeme ne bude dovoljan broj članova za stvaranje pravovaljanih zaključaka, održat će se skupština u smislu pravila jedan sat kasnije sa istim dnevnim redom bez obzira na broj prisutnih članova. Dnevni red: 1) Otvorenje i pozdrav pretsjednika. 2) Izvještaj tajnika I o radu društva u god. 1934. 3) Izvještaj blagajnika o društvenoj imovini. 4) Izvještaj revizora. 5) Davanje razrješnice starom odboru. 6) Izbor cjelokupnog upravnog odbora i to: a) izbor pretsjednika i dvojice potpretsjednika b) izbor 16 odbornika c) izbor 2 revizora.. 7) Proračun za god. 1935. 8) Pristup Savezu ribarskih društava Savske banovine. 9) Izgradnja mrijestilišta. 10) Eventualije.

IZVJEŠTAJ
O RADU ZAGREBAČKOG RIBARSKOG DRUŠTVA U GODINI 1934.

Na rad našeg društva u godini 1934 znatno su djelovale promjene, koje su u mnogome izmijenile prilike u našem društvu i pokrenule ga novim silama te agilnim radom boljem prosperitetu, kako se to razabire iz djelovanja odbora tijekom ove godine.

Na red. god. skupštini održanoj 28 marta 1934 odigrala se velika borba za nova pravila. Ta pravila ne samo što su opširna i potpuna već su donijela veliku promjenu u sastavu članstva. Po njima su izjednačeni svi članovi po principu ako su jednake dužnosti neka budu i prava jednaka za sve članove, pa su svi izvanredni članovi, koji nisu imali pravo glasa postali redoviti sa svim pravima članova. Ta su nova pravila izazvala sukob između jednog dijela starog odbora, protivnog tim pravilima na čelu sa predsjednikom Dr. Weberom, koji je povodom toga predao i ostavku na predsjedničkoj časti i pobornika novih pravila na čelu sa Dr. Dandom. Opozicija je pobijedila i pravila su primljena velikom većinom glasova. Nakon toga je izabran i novi odbor sa predsjednikom Dr. Dandom i tajnikom I prof. Plančićem.

Novi je odbor preuzevši upravu društva u svoje ruke, nastojao da uputi rad društva novim smjerom, koji će podići društvo do one visine na kojoj bi po godinama opstanka, broju članova i kulturnoj sredini u kojoj djeluje trebalo da bude. Ujedno je nastojao provesti što veću štednju u administraciji pa je, smatrajući rad društvenih funkcionara dobrovoljnim, ukinuo nagrade tajniku i uredniku, koji svoje teške funkcije vrše besplatno pa je time ušteđeno oko 9000.— Din.

Već na prvoj sjednici novog odbora, koje je zapisnik u cijelosti štampan u br. 3 i 4 Ribarskog vjesnika iz g. 1934, iznesen je program rada. O radu odbora izvješćivano je u svakom dalnjem broju Rib. vjesnika tako, da je cjelokupno članstvo već upućeno u rad odbora tijekom ove godine pa ću ovdje da u kratko dadem cjelokupni pregled tog rada.

Koncem 1934 god. imalo je naše društvo 453 člana, koji su uplatili članarinu, dočim ih je koncem g. 1933 bilo vođenih u spisku članova 439, a od toga ravno 100 nije uplatilo članarinu za tu godinu, pa zapravo nisu ni bili više članovi. Time je izgubljeno na članarini preko 10.000 Din, koji je manjak odbor teško osjetio kad je preuzeo upravu društva. Uzrok tome bio je taj što su ti otpali članovi mogli slobodno loviti na Savi kod Jakuševca i Mićevca, jer ti reviri nisu bili uzeti u zakup i što

su poradi slabog nadzora mogli loviti i u društvenim vodama. Otkako je uzet u zakup dio Save kod Mićevca i pooštren nadzor na Savi ne samo po čuvarima društva već i racijama na krivolovce, koje je organizovao naš vrijedni lovnik za Savu g. Filko uz pomoć žandarmerije, onemogućen je krivolovcima i otpalim članovima slobodan lov pa se većina ovih opet začlanila. Osim tih pristupilo je tijekom godine dosta novih članova tako je broj članova dosegao ove godine najveću do sada visinu.

Odbor je održao 42 sjednice, a tajništvo je riješilo 457 spisa.

Čuvanje voda

Kako je već spomenuto osobita je briga posvećena čuvanju zakupljenih a i ostalih po ribarstvo važnih voda. Da bi se moglo odgojiti naše čuvare za vršenje važne službe izrađen je naputak za čuvare ribolova, koji je skupa sa novim pravilima štampan u obliku džepnog formata i razdijeljen svima čuvarima sa nalogom da se strogo drže svih propisa tog naputka. Kontrola nad čuvarima je također pooštrena pa je time već uvedeno dosta reda na našim vodama a za to zaslužuju hvalu naši vrijedni lovni osobito g. Filko za Savu i g. Sunko lovnik za Breganu i samoborske vode. Da bi se čuvanje naših voda što više pojačalo bez tereta za društvenu blagajnu ishodio je odbor da čuvari nasipa i lugari grada Zagreba vršeći svoju službu uz Savu pripaze na naše vode i prijave svakog zatečenog krivolovca, a za to će dobiti pravilnikom određenu nagradu. Isto je postignuto i za lugare šumskih uprava, a u toku je da se ishodi i za straže financijske kontrole.

Brigu oko čuvanja protegnulo je naše društvo i na druge po ribarstvo važne vode od općeg interesa pa je i ove godine izaslalo svog nadzornika ribolova g. Hauera na poplavna područja rijeke Lonje, Trebeža, Crnca i Struga s nalogom da uz pomoć žandarmerije spriječava divlji ribolov za vrijeme mriještenja na tim vrlo važnim prirodnim plodištima naših savskih riba. Taj je rad društva potpomognut i od Kr. banske uprave, koja je u tu svrhu podijelila društvu pomoć od 3557 Din.

Rezultat cijelog tog rada bio je vrlo dobar jer je uvedeno dosta reda na vodama i među čuvarima, koji su podnijeli 130 prijava.

Nasad voda

Pored čuvanja, što je glavni preduvjet za mogućnost razmnažanja riba, nasađivane su naše vode plemenitim vrstama riba. U svrhu nasada odgojeno je na mrijestilištu Kralj. Zdenac 60.000 potočnih pastrvica, koje potječu od vlastitih rasplodnjaka. Osim toga nabavljeno je iz dvorskog ribogojilišta u Šavniku 100.000 kom. ikre potočne pastrve, koja je poradi dugog transporta i pogrešne dostave mnogo stradala pa se od nje razvilo oko 50.000 pastrvica. Od cjelokupnog tog broja pastrvica 110.000 kom. nasađene su u potpunom broju naše pastrvske vode i to: Bregana sa 20.000 kom., Kupčina sa 20.000, Lipovačka Gradna sa 10.000, potoci na sjevernoj strani Zagrebačke Gore sa 10.000 i oni na južnoj strani sa 5.000 kom. Vlastelinstvu Mokrice predano je 5.000 na račun zakupnine, za vode tog vlastelinstva koje društvo drži u zakup. Preostalim pastrvicama snabdjevena su druga društva pa je predano Društvu ogulinskih športskih ribara 25.000 za nasad Mrežnice, Bistraca i Male Dobre te manje količine rib. društvima u Sv. I. Zelini, Loboru i Brežicama.

Nasađivajući pastrvske vode mislilo se i na našu Savu pa je i u nju, koliko je bilo ove godine moguće, nasađeno i to: 900 kom. odraslih smuđeva i oko 12.000 kom. mladih šarana, te 15 kom. jednogodišnjih glavatica. Nasad, osobito pastrvica obavljen je ispravno i u potpunom broju a za to dugujemo hvalu odborniku g. Hercogu.

Osim riba nasađeno je u potok Gabernicu 300 kom. potočnih rakova, koji su bili zaplijenjeni po tržnom nadzorništvu u Zagrebu i posredovanjem našeg odbornika g. Švehlera ustupljeni besplatno našem društvu za nasad voda.

Za ovaj rad kao i onaj oko čuvanja voda steklo je naše društvo priznanje Ministarstva poljoprivrede koje je da naknadi društvu gubitak od 30.000 Din, koje mu je u prošloj godini bilo doznačeno ali nije bilo isplaćeno, dalo pripomoć od 15.000 Din.

Ribogojstvo

Naročita je pažnja posvećena uzgoju riba, jer jedino obilnim i dobrim nasadom možemo napučiti naše vode. Uzgoj je pastrva na Kralj. Zdencu pojačan pa je ove godine izmriješteno preko 60.000 ikre potočne pastrve i 500 kom. ikre kalifornijske pastrve kojih se nekoliko komada uzgaja u jednom ribnjaku, i 1.000 kom. ikre glavatica od Rib. društva u Celju. Od tih 1.000 kom. izvalilo se 770 mladih glavatica, koje su puštene u jedan mali ribnjak da odrastu do godišnjaka, a onda će biti puštene u Savu ili drugu koju vodu.

Mrijestilište na Kralj. Zdencu, osim toga što je tuđe vlasništvo a društvo ga drži samo u zakupu, premaleno je da bi moglo zadovoljiti potrebama društva, ako ono doista radi. Žalosna je činjenica da društvo kroz 40 god. svog opstanka nije moglo podići svoje vlastito toliko potrebno ribogojilište. Prva je zadaća novog odbora bila da se pobrine zato da naše društvo podigne svoje vlastito ribogojilište koje će moći da obilno snabdijeva nasadom naše vode, a i one drugih bratskih društava. Već je na prvoj sjednici izabran odbor koji je trebao da nađe podesno mjesto za ribogojilište. Po uputama potpisanog izabrano je mjesto kod Samobora i izrađena osnova. Nabavljeno je potrebno zemljište u površini od $1\frac{1}{2}$ jutra za Din 13.000.— Pobliže o tome izvješteno je već u Rib. vjesniku br. 11 i 12 od g. 1934.

Budući da će za izgradnju tog ribogojilišta biti potrebita velika svota novaca, mnogo veća od one kojom naše društvo raspolaže poduzeo je odbor razne akcije da namakne potrebna novčana sredstva. Ponajprije je izdao ukusne markice, koje se dozvolom Ministarstva saobraćaja smiju lijepiti na poštanska pisma i stavio ih u promet po 1 Din komad. Zatim je izdalo 16.000 kom. lijepih razglednica sa naših voda. I te su stavljene u promet također po 1 Din komad. Budući da čista dobit ide u fond za izgradnju ribogojilišta to je dužnost svakog ispravnog člana da kupovanjem markica i razglednica, kojima bi se svi naši športski ribari u međusobnom dopisivanju morali čim više služiti, potpomogne odbor u tom nastojanju. U istu je svrhu priređena u septembru i društvena veselica kod Save od koje je čisti prihod također uložen u fond za izgradnju ribogojilišta.

Sve te akcije nisu a niti ne mogu biti dovoljne da se u današnja teška vremena sakupi potrebna svota pa se odbor obratio za pomoć Ministarstvu kao i Kr. banskoj upravi Savske banovine. U koliko će i to uspjeti vjerovatno neće dostajati da se potpuno izgradi sve ono što je preduzeto pa će odbor morati da poduzme još koju akciju i nada se da će ga cjelokupno članstvo potpomoći svojim doprinosima da uzmogne postići svoj cilj — izgradnju ribogojilišta, koje će biti vrlo važno za gospodarski razvitak društva a ujedno i lijep kulturni spomenik četrdesetgodišnjem opstanku našeg društva.

Da bi se već sada uzmoglo uzgojiti što više pastrvica, te nam neće više biti potrebito kupovati ikru, udešeno je ove godine malo provizorno mrijestilište na potoku Bregani. To se sastoji od 2 plivajuće ležnice sa sitima, od kojih je jedna smještena kod čuvara Mohorčića u Breganskom Selu, a druga kod čuvara Ogriza u Osretku. Za vrijeme mriještenja lovljene su u Bregani sa dozvolom Kr. banske uprave Sav. banovine mrijesne pastrve, koje su tamo izmriještene i puštene opet žive u potok, a oplođena ikra, oko 20.000 kom., smještena je u obje ležnice, gdje se dobro razvija. Briga oko čuvanja i čišćenja ikre povjerena je obim čuvarima pod nadzorom lovnika g. Sunka. Pastrvice, koje se izvale biti će puštene u Breganu.

Društveni reviri

Da bi članovi, kojih broj sve više raste, imali gdje da love odbor je nastojao ne samo da sačuva sve dosadanje ribolovne društvene revire već i da nove zakupi. Tijekom ove godine uzelo je društvo u zakup revir Mićevac i Opatovinu na Savi, a Ježdovac, koji je zakup bio koncem prošle godine istekao uzet je ponovno u zakup na 10 godina. Zakupi voda, za koje društvo izdaje godišnje 20.000 Din teško terete društvenu kasu. Toj se visokoj zakupnini mora još pribrojiti 25% banovinske takse, što povećava te izdatke još za 5.000 Din. Da bi se barem ta taksa snizila podnio je odbor pretstavku Kr. banskoj upravi Sav. banovine za

sniženje banovinske takse za barem 5%. Riješenje pretstavke još nije stiglo, ali kako smo doznali bit će taksa snižena na 20%. Time će društvo uštediti slijedeće godine tek 1.000 Din ali i to će nam dobro doći. Osim svojih vlastitih voda drži naše društvo u zakupu u zajednici sa Društvom ogulinskih športskih ribara vode u ogulinskom srezu, pa je tako omogućeno onim članovima, koji uplate posebnu članarinu za te vode, da mogu loviti i na tim prekrasnim pastrvskim vodama, koje su poznate i izvan granica naše države. Da bi se mogućnost lova za naše članove još i dalje proširila utanačio je odbor sporazum sa rib. društvima u Čabru i Brodu na Kupi, po kojem mogu naši članovi uz naplatu dnevne karte od 3 odnosno 5 Din slobodno loviti i na tamošnjim vrlo dobrim vodama.

Ribarski vjesnik

Ogledalo rada društva je njegovo glasilo. Na skupštinama se dosada redovito napadalo na naš Ribarski vjesnik pa je i to bila jedna od prvih briga odbora da se dotjera taj naš list da nebi više bilo razloga za napadaje i da bi služio na čast našem društvu. Pod stručnim vodstvom sadašnjeg urednika g. Talera postiglo se već prvim brojevima da je naš Ribarski vjesnik kako opremom i pravovremenim izlaženjem tako i sadržajem zauzeo dostojno mjesto u našoj još mršavoj ribarskoj literaturi i došao u red prvih naših ribarskih časopisa pa se i broj njegovih čitalaca daleko proširio ne samo unutar nego i izvan našega društva tako da će njegova naklada biti znatno povišena.

To je u glavnim crtama rad odbora unutar našega društva. Taj odbor vođen požrtvovnim radom agilnog predsjednika Dr. Dande nije vodio samo brigu o našem društvu već je poradio i na tome da poveže sva sportska ribarska društva u Savskoj banovini u jednu organizaciju, koja će moći da jače štiti interese ne samo svakog pojedinog društva i milog nam ribarskog športa, već i cjelokupnog našeg ribarstva. U tu je svrhu inicijativom i radom našeg društva osnovan Savez ribarskih društava Savske banovine kojemu je pristupilo 12 društava sa 1.300 članova.

Suradnjom našeg društva odnosno njegovih funkcionera osnovana je i u Zagrebu prva Ribarska zadruga za uzgoj i zaštitu riba u Savskoj banovini, kojoj je naše društvo pristupilo kao član.

Svim tim svojim radom steklo je naše društvo priznanje vlasti, koje su svakom zgodom išle, u granicama mogućnosti, našem društvu na ruku, pomažući ga u njegovom radu, koji je bio ne samo na dobrobit društva već i cjelokupnog ribarstva pa nam je ugodna dužnost da im se zahvalimo. Isto tako dugujemo hvalu našoj dnevnoj štampi Jutarnjem listu i Novostima, koji su sve naše vijesti najpripravnije donijeli i svojim člancima poveli propagandu za naše novo ribogojilište.

Završujući svoj izvještaj molim gospodu skupštinare da ga prime do znanja.

Tajnik I: prof. Josip Plančić

Duguje **Zaključni račun za godinu 1934.** Potražuje

	Din	p		Din	p
Blagajna	8.206	15	Društvena imovina	72.504	71
Uloženo u štedioni	22.973	64			
Jamčevina kod grada	100	—			
Dužnici	5.453	30			
Inventar i knjižnica	13.149	—			
Zaliha markica, razgled. itd.	9.622	62			
Nekretnine	13.000	—			
	72.504	71		72.504	71

U Zagrebu, dne 31 prosinca 1934.

Predsjednik: Dr. **Edo Danda** v. r.

Blagajnik: **R. Vidović** v. r. **R. Grivičić** v. r.

Revizioni odbor:

Roko Sekulić v. r. **Luka Prpić** v. r. **Danko Kargačin** v. r.

Prilog bilanci.

Blagajnički promet u prošloj godini bio je kako slijedi:

Za račun	Primitci Din	Primitci p	Izdatci Din	Izdatci p
Troška	1.058	—	11.442	—
Ribolovnica	25.175	—	25.667	—
Zakupa	—	—	24.568	50
Članarine	53.050	—	510	—
Ribarskog vjesnika	1.561	50	12.330	50
Lovopazitelja	—	—	12.987	50
Inventara	—	—	2.604	—
Ribogojstva	22.610	—	21.344	50
Ogulinske zajednice	3.860	—	5.230	25
Saveza ribarskih društava Savske banovine	—	—	130	50
Mrijestilišta	7.980	—	19.697	50
Poštanske štedione	—	—	202	50
	izvađeno		uloženo	
Uložnica	54.000	—	24.800	—
Ukupno	169.294	50	161.514	75

Na teret računa „Troška" izdano ukupno . . . . Din 11.442·—
od toga izdala je prošla uprava . . . . Din 3.787·75
te pribrojiv tomu primitak od . . . . „ 1.058·— „ 4.845·75
ostaje kao izdatak sadašnje uprave iznos od . . . . Din 6.596·25

U svoti od Din 6.596·25 sadržani su slijedeći veći izdatci:

Štampanje novih pravila za članove	Din 2.651·50
Kartoteka	„ 300·—
Znakovi za čuvare	„ 300·—

Knjige za knjigovodstvo	Din 250·—
Legitimacije	„ 451·50
Nabava kedera	„ 440·50
Razne potrepštine za lugare	„ 266·25
Poštarine i biljegovine	„ 1.597·75
Razni ostali izdatci	„ 338·75
	Din 6.596·25

IZVADAK IZ ZAPISNIKA SJEDNICA UPRAVNOG ODBORA.

Sjednica od 6 dec. 1934. Povodom prijave jednog čuvara raspravljeno je pitanje dali se supruga člana društva mora začlaniti ako ide sa suprugom i sama permanentno lovi pa je stvoren zaključak da se u tom slučaju imade i supruga da začlani. Zatim je zaključeno da se polovi riba iz Maksimirskog ribnjaka i proda jer nam zakup ističe koncem g. 1934 a gradsko poglavarstvo u Zagrebu neće da produlji taj zakup jer treba ribnjak za svrhe Zooloških vrta.

Sjednica od 13 dec. Pretresena je ponuda ribarske zadruge Stružec, koja traži da joj se ustupi naš zakup na rijeci Lonji pa je zaključeno da se prepusti toj zadruzi tamošnji naš zakup uz onoliku otštetu koliko mi plaćamo zakupnine, i da naši članovi mogu loviti na tom reviru. Raspravljano je o prijavi našeg čuvara na Savi da krivolovci upotrebljavaju čamac Radio stanice pa je zaključeno da se umoli Radio stanica neka to zabrani.

Sjednica od 20 dec. Raspravljano je o riješenju Grad. poglavarstva u Zagrebu na našu prijavu protiv Klobučara Tome radi podizanja plota do vode na Savici i donesen je zaključak da se ne zadovoljimo njegovom izjavom da dozvoljava prolaz kroz svoje zemljište članovima našega društva već da makne plot tako da se može prolaziti uz vodu. Na prijavu nadzornika ribolova g. Hauera odaslana je 61 prijava raznim srezovima radi krivolovstva na Lonji, Vel. Strugu i Crncu. Po izvještaju g. Hercoga ispražnjeno je jezero u Maksimiru i polovljeno oko 100 kg šarana i nešto sitne ribe za kedere. Šarani su prodani po Din 7 kg. Donesen je zaključak da se nabavljene razglednice društva prodaju po 1 Din kom. a čista se dobit ima upotrijebiti za gradnju ribogojilišta.

Sjednica od 3 januara 1935. Raspravljeno je pitanje osnutka **Saveza rib. društava** Savske banovine. Posebni odbor je redigirao pravila i razaslat će ih svim društvima u Savskoj banovini, a popratnim pismom sazvat će se sva ta društva na osnivačku skupštinu. Troškove oko osnutka saveza kreditirat će društvo. Nadalje je zaključeno da se u interesu što intenzivnijeg rada u društvu i jačeg kontakta odbornika i članstva unajme društvene prostorije u Varšavskoj ulici br. 6. Budući da će i Savez, koji se osniva, također trebati prostorije to bi ih i uprava Saveza mogla uzeti uz neku odštetu. Telefon br. 28-33 koji se već nalazi u toj prostoriji preuzeti će društvo i prenijeti na svoje ime.

Prihvaćen je predlog g. Talera da naš Rib. vjesnik postane i glasilo Saveza rib. društava i da se ponudi još nekim ribarskim organizacijama iz drugih banovina da bude i njihovo glasilo time da im se ustupi određen prostor za njihove vijesti.

Sjednica od 10 januara 1935. Ova je sjednica održana već u novim društvenim prostorijama u Varšavskoj ul. br. 6. Raspravljeno je o pristupu Ribarskoj zadruzi za uzgoj i zaštitu riba, koja se osniva u Zagrebu i zaključeno da naše društvo pristupi kao član sa 1 udjelom od 120 Din. Prihvaćen je nacrt za zgradu mrijestilišta na našem budućem ribogojilištu pa je u principu zaključeno da se održi. Zaključeno je da se nabave slike svih dosadašnjih predsjednika društva za nove društvene prostorije.

Sjednica od 17 januara 1935. Sklopljeno sa Dr. Mršićem utanačenje za izdavanje njegove knjige »Riblje bolesti«, koja se u odsjecima štampa u Rib. vjesniku. Zaključeno je da se podnese pretstavka Kr. banskoj upravi Savske banovine da se spriječi nasađivanje amerikanskih pastrva u rijeku Mrežnicu kod Ogulina. Primljen je izvještaj g. Talera o osnutku Ribarske zadruge u Zagrebu, koja uzima naš Rib. vjesnik za svoje glasilo, a i inače će raditi sporazumno sa našim društvom.

Sjednica od 24 januara 1935. Raspravljano je o legitimacijama za pogodovnu vožnju na željeznici Samobor—Zagreb i zaključeno da se pozovu članovi neka se svi oni, koji žele imati tu legitimaciju, prijave kod blagajnika i uplate 5 Din. Zaključeno je da se na potoku Kupčini i Slapnici postavi za drugog čuvara Bartaković Stjepan i da se čuvaru Balabanu povisi plaća. Izabrani su izaslanici društva na vodopravnoj raspravi za izdavanje dozvole za izgradnju našeg ribogojilišta u Samoboru, koja će se održati 28 januara. Ujedno je izabrano 6 izaslanika za skupštinu Saveza rib. društava, koja će se održati 27 o. mj. Snižena je cijena za društvene znakove od 15 na 10 Din po komadu.

MARKE U KORIST GRADNJE RIBOGOJILIŠTA dobiju se uz cijenu od Din 1.— po kom. kod društvenog blagajnika. Maraka ima u dvije boje, a prema odobrenju nadležnih poštanskih vlasti mogu se lijepiti na pisma i dopisnice pored državnih poštanskih maraka. Čist prihod od prodaje maraka ide u korist gradnje društvenog ribogojilišta u Samoboru pa se pozivlju članovi da marke po mogućnosti što više kupuju i lijepe na svoja pisma ili raspačavaju među svojim prijateljima i znancima. Estetski izrađene marke mogu lijepo poslužiti za propagandu pa i oni članovi koji su već preuzeli 10 kom. maraka treba da nastoje raspačati još koji komad, jer je svaki dinar vrlo potreban za društveno ribogojilište.

DAROVI ZRD ZA IZGRADNJU RIBOGOJILIŠTA. Uprava željeznice Zagreb—Samobor darovala je ZRD dvije besplatne godišnje vozne karte II razreda kako bi članovi uprav. odbora mogli češće posjećivati

ribogojilište, koje se podiže na Lipovačkoj Gradni kod Samobora. — Član ZRD g. Teodor Krivak, rezbar, darovao je za ribogojilište iznos od Din 40.—. Upravni odbor zahvaljuje na razumijevanju i darovima.

NOVE DRUŠTVENE PROSTORIJE. Za sjednice odbora članske sastanke, knjižnicu, čitaonicu i društvenu poslovnicu najmljene su prostorije u Varšavskoj ul. br. 6 (prije Samostanska) u dvorištu I. kat. Članovi se mogu prema potrebi uvijek obratiti na društvenu poslovnicu. Telefon 23—88. U istim prostorijama ima sjedište i Savez ribarskih društava Savske banovine.

ČLANSKI ZNAK Z. R. D. Prema zaključku Uprav. odbora na sjednici od 24 januara 1935 g. prodaje blagajnik društvene znakove uz sniženu cijenu od Din 10.—. Pozivlju se oni članovi, koji još nemaju znaka, da ga nabave.

OBVEZATNA NABAVA DRUŠTVENIH PRAVILA I NAPUTKA ZA ČUVARE. Nova pravila primljena na redovnoj glav. skupštini u g. 1934 odobrena su po nadležnoj vlasti i štampana u obliku male knjižice zajedno sa naputkom za ribolovne čuvare u kojem se nalaze i propisi važni za ribolov. Prema zaključku Uprav. odbora, a u svrhu da svi članovi mogu upoznati nova pravila po kojima se sada razvija društveni rad, kao i prava i dužnosti članova, treba svaki član da nabavi nova pravila. Cijena knjižice sa pravilima i naputkom je Din 5.— . Svaki član neka nabavi pravila prigodom uplate članarine kod blagajnika g. Vidovića, Zagreb, Ilica 57.

NOVI ČUVARI RIBOLOVA NA GRADNI. Općina Samoborska je u sporazumu sa ZRD odredila da trojica općinskih lugara imaju istodobno čuvati Gradnu, koja je u zakupu ZRD. Sporazum je sklopljen u svrhu međusobnog pomaganja i saradnje povodom podizanja društvenog ribogojilišta na Lipovačkoj Gradni. Upozoravaju se članovi ZRD da kod susreta sa ovim čuvarima postupaju prema pravilima i naputku za čuvare i da im pokažu legitimacije i dozvole.

Tajnik I

Vijesti Saveza ribarskih društava Savske banovine.

OSNIVAČKA SKUPŠTINA. Na inicijativu ribarskih društava u Osijeku, Slav. Brodu i Zagrebu preuzelo je Zagrebačko ribarsko društvo organizacione poslove oko osnivanja saveza. Povjereno je članu odbora g. Zdravku Taleru da izradi nacrt pravila, koje je pretresao i prihvatio poseban odbor (sastavljen od gg. Dr. Edo Danda, Nikola Kopsa, Dr Vilim Mršić, Prof Josip Plančić i Zdravko Taler). Nacrt pravila je poslan svima poznatim ribarskim društvima u Savskoj banovini i za 27 januara je sazvana osnivačka skupština. Odziv je bio vrlo povoljan. Delegate su poslala društva iz Osijeka (gg. Mirko Hasenaj i Dragutin Kaj-

zer), iz Slav. Broda (gg. Vladimir Cvijanović i Herman Waberer), iz Bjelovara (gg. Ante Čik i Vladimir Bedeković), iz Karlovca (g. Milan Gašparović) i konačno iz Zagreba (gg. Dr. E. Danda, M. Grivičić, Nikola Kopsa, Prof J. Plančić, L. Sunko, Z. Taler). Pismeno su se javila ribarska društva iz Vrbovskog, Sv. Ivana Zeline, Varaždina, Ogulina, Broda na Kupi, Vukovara i Siska. Skupština je održana u Gradskom podrumu te su prihvaćena pravila s nekim izmjenama, određena upisnina i članarina i izabrana uprava saveza. Pretresana su neka vrlo važna pitanja te je jednoglasno konstatovano da je potreba osnivanja i rada saveza vanredno velika. Primljen je prijedlog, da se Ribarski vjesnik imenuje saveznim glasilom i održana je prva sjednica uprave, koja se je konstituisala. Pravila su predana nadležnoj vlasti na odobrenje.

UPRAVA SAVEZA. Dne 27 januara konstituisana je uprava Saveza ovako: Pretsjednik Dr Edo Danda (Zagreb), I potpredsjed. žand. major Vladimir Cvijanović (Slav. Brod), II potpredsj. Vjekoslav Žlutickij (Bjelovar), III potpredsj.: Nikola Kopsa (Zagreb), I tajnik: Zdravko Taler (Zagreb), II tajnik: Lujo Sunko (Zagreb), I blag.: Milan Grivičić (Zagreb), II blag.: Mirko Hasenaj (Osijek). Odbornici: Dr Dragutin Katušić (Zagreb), Prof Josip Plančić (Zagreb), Vladimir Bunoza (Zagreb), Kosta Popović (Ogulin), Dr Miro Gradišnik (Gospić), Herman Waberer (Slav. Brod), Dragutin Kajzer (Osijek), Milan Gašparović (Karlovac). Zamjenici: Dr Šime Prša (Sv. Ivan Zelina), Dr Šime Kulišić (Vrbovsko), Ante Čik (Bjelovar) i Franjo Rauh (Brod na Kupi). Revizori: Danko Kargačin (Zagreb), Đuro Lisac (Karlovac). Zamj. revizora: Bela Wolf (Zagreb), Vladimir Turčić (Bjelovar).

SJEDIŠTE SAVEZA. Savez ribarskih društava Savske banovine ima sjedište u Zagrebu. Tajništvo se nalazi u Erdedijevoj ul. br. 1/I, a savezne prostorije u Varšavskoj ul. br. 6 dvor. I kat. Telef. 28-33.

POZIV NA UPIS U SAVEZ. U smislu saveznih pravila pozivlju se ona ribarska društva i klubovi, koji nisu do sada odgovorili na poziv ili kojima poziv nije poslan, jer su adrese nepoznate, da se jave Savezu zbog informacija o upisu.

SPORTSKO RIBARSKO DRUŠTVO U SLAV. BRODU. Jedno od najmlađih naših društava je u Slav. Brodu, ali je ipak već postiglo znatne rezultate u radu. Nedavno je održana glavna godišnja skupština na kojoj je prisustvovao veći broj članova, kojih ima 182. U Slav. Brodu je to jedno od najjačih i najuglednijih društava, a u ribarskom pogledu osobito agilno. U prvom redu se brine za čuvanje voda u okolini Broda, a zatim za točno vršenje ribolovnih zakonskih odredaba. Ima u podzakupu cijelu lijevu obalu Save od Kanižkog puta do Macelja. Najmilo je tri ribolovna čuvara a namjerava uzeti u zakup rijeku Ukrinu te nasaditi u okolne vode šarane, linjake i somove. U tu svrhu će osnovati svoje ribogojilište. Isto tako namjerava nabaviti mlađ pastrve te ga pustiti u neke brdske potoke u okolici. Blagajnički promet je iznosio u god. 1934

ukupno Din 30.321.—. Na skupštini su svi izvještaji primljeni jednoglasno i izabrana je u znak priznanja ponovno stara uprava u cijelosti sa g. Vladimirom Cvijanovićem, žand. majorom na čelu. O radu ovoga agilnog društva još ćemo donijeti neke vijesti.

PROPAGANDA SAVEZA RIBARSKIH DRUŠTAVA U KORIST TURIZMA. Prema svojim pravilima Savez će voditi opsežnu propagandu i za turizam pa je u tu svrhu spreman davati u svojoj kancelariji u Varšavskoj ulici br. 6 dvor. I kat, sve potrebne informacije. Doskora će izaći na našem i na nekim stranim jezicima jedna brošura (Vodič) za sportske ribare u Jugoslaviji pa će tom prilikom biti u našem listu objavljen opširniji izvještaj o turističkoj sportsko-ribarskoj propagandi.

LIČKO RIBARSKO UDIČARSKO DRUŠTVO U GOSPIĆU održaje u nedelju 24 februara 1935 g. svoju II red. god. glav. skupštinu na kojoj će osim uobičajenih poslova po dnevnom redu raspraviti još i pitanje proračuna i gospodarske osnove za g. 1935 te pristupa Savezu ribarskih društava Savske banovine. Gospodarska osnova je vrlo važna, jer obuhvaća veliki promet sa rakovima i gradnju pastrvskog mrijestilišta.

Zadružne ribarske vijesti.

IZVANREDNA SKUPŠTINA RIBARSKIH ZADRUGA U NOVOM SADU. Središnja ribarska zadruga s o. j. u Novom Sadu, sa svim svojim kao u Savezu začlanjenim ribarskim zadrugama i cehovima održaje dne 17 februara o. g. izvanrednu glavnu skupštinu. Početak u 9 sati prije podne u prostorijama Trgovinsko-industrijske i zanatske komore u Novom Sadu. Dnevni red: 1) Sniženje zakupnine ribolovnih objekata 2) Produženje zakupnog roka od 3 na 5 godina 3) Pitanje oslobođenja ribarskih zadruga od poreza, prireza i taksa. 4) Ribarska centrala Državnog dobra Belje i njen postupak prema ribarima (Žalba ribarskih organizacija iz Apatina i okolice). 5) Donošenje novog ribarskog zakona.

RIBARSKA ZADRUGA U BEOGRADU održaje na dan 10 februara o. g. svoju redovnu glavnu godišnju skupštinu u 18 sati u prostorijama zadruge, Beograd, Cara Uroša ul. br. 64.

IMENOVANJE. Trgovinsko industrijska i zanatska komora u Novom Sadu imenovala je g. Alfreda Čebulara, pretsjednika Središnje ribarske zadruge u Novom Sadu, članom poljoprivrednog odbora pri Komori.

SAVEZ SLATKOVODNIH RIBARSKIH ZADRUGA. U Središnjoj ribarskoj zadruzi s o. j. u Novom Sadu, ima začlanjenih 33 ribarske zadruge i organizacije sa preko 1100 članova. Većina ovih zadruga je osnovana poslije 1932 god. otkako je počela da radi Središnjica u Novom Sadu, kao centralna organizacija, sa zadaćom, da obnovi propalo slatkovodno ribarstvo putem zadrugarstva. Predavanjima i konferencijama

uspjelo je oživjeti redove ribara, koji su do tada bili bez zajedničke organizacije. Iz izvještaja za god. 1934 vidjeće se općeg i uspjeh rada Središnjice i začlanjenih zadruga. Prirodno je, da se središte ove djelatnosti stvorilo u Novom Sadu, sjedištu Dunavske banovine, koja ima najveći broj slatkovodnih ribarskih zadruga, od kojih su nekoje pod imenom cehova (esnafa) davno osnovane. N. pr. u Apatinu g. 1772, u Pančevu 1804, u Čereviću 1846, u Palanki 1848, u Vukovaru 1853 itd. Danas su u Novom Sadu začlanjene zadruge iz Dunavske, Savske i Drinske banovine, a bilo bi dobro i potrebno da se u taj Savez što prije začlane sve slatkovodne ribarske zadruge u Jugoslaviji, kojih ima još nekoliko razbacanih po raznim krajevima na pr. na Skadarskom i Ohridskom Jezeru itd.

OSNUTAK ZADRUGE ZA UZGOJ I ZAŠTITU RIBA U SAVSKOJ BANOVINI. Dne 16 januara o. g. osnovana je u Zagrebu zadruga s o. j. pod gornjim imenom. Svrha joj je, da za uzgoj i zaštitu riba okupi što veći broj lica iz svih krugova i to na taj način da ujedini u zajedničkoj organizaciji sve one, koji bilo iz kakvih dobrih razloga i korisnih pobuda mogu i žele da pomognu u radu na zaštiti i uzgoju riba. U zadrugu se upisuju prema tome: svi prijatelji riba i ribarstva, proizvođači t. j. ribogojci i ribari od zanata, sportski ribari, potrošači ribe u svim slojevima naroda, koji žele dobru i jeftinu ribu, prijatelji zadrugarstva i zadružnog napretka, zakupnici i vlasnici ribolovnih voda i vlasnici ribolovnih prava, kao i stanovnici mjesta i sela oko ribolovnih voda, koji se mogu zaposliti na poslovima zadruge i imaju interesa za njen rad. Osnivački odbor (gg. Vlatko Bartulić, Prof. Josip Plančić i Zdravko Taler) predložio je nacrt pravila, koja su primljena te izabran upravni odbor: Pretsjednik: Vlatko Bartulić, I potpredsj.: Ing Josip Ivančić, II potpredsj. Dr Edo Danda, tajnik: Zdravko Taler, blagajnik: Prof Josip Plančić, odbornici: Dr Zvonimir Valenteković i Adolf Gomerčić. Nadzorni odbor Lacko Križ, Nikola Kopsa i Dr. Josip Široki. Pravila zadruge su predana na registraciju. Informacije daje tajništvo u Zagrebu, Erdedijeva ul. 1/I lijevo.

OBAVIJEST UREDNIŠTVA. Ovaj broj izlazi sa zakašnjenjem, jer su vođeni pregovori sa nekim organizacijama, koje su imenovale naš list svojim organom. Broj 2 izlazi koncem februara. Molimo čitaoce da uvaže ovo objašnjenje.

Glavni i odgovorni urednik: Zdravko Taler, Zagreb, Erdedijeva ul. 1. — Izdavač i vlasnik: Zagrebačko ribarsko društvo Zast. pretsjednik Dr. Edo Danda, Zagreb, Zvonarnička 9) — Tisak Zaklade tiskare »Narodnih Novina«, Zagreb. — Za tiskaru odgovara Vladimir Kirin, Zagreb, Deželićeva ul. 2.

Lijepite društvene marke Z. R. D. na svako pismo!

ZAGREBAČKO RIBARSKO DRUŠTVO i
SAVEZ RIBARSKIH DRUŠTAVA SAVSKE BANOVINE

imaju svoje društvene prostorije u Zagrebu, Varšavska ul. 6 dvor. I kat, telefon 28-33. Tajništvo se nalazi u Kačićevoj ulici br. 9, prizemno lijevo.

Glavni i odgovorni urednik: Zdravko Taler, Zagreb, Erdedijeva ul. br. 1 — Izdavač i vlasnik: Zagrebačko ribarsko društvo (Zast. pretsjednik Dr. Edo Danda, Zagreb, Zvonarnička 9) — Tisak Zaklade tiskare Narodnih Novina u Zagrebu — Za tiskaru odgovara Vladimir Kirin, Deželićeva ul. 2